

ושיגרתיים כמו גם על נסיונותיהם של בני האדם לחרוג מהם, נסיונות עלובים ונדונים לכשלון. היצר הרע או היצרן להשתחרר מהתפללות מופיע כאן כ„משולח“ מודרני בשינויי פנים, שלא כולם הכרחיים לצורך המערכון. השיעמום והתשוקה לשינוי מעוררים בו, ביצר הרע, תאוות לא ראציונליות: הוא מתאוה לגנוב שער, או להיות למשורר. לרוע-המזל בחר בדרך השניה.

גם במחזה השלישי, „הטלפון נותק“, יש רעיון נוגה ולירי. העולם החיצוני חודר לחיי המשורר בדרך הטלפון ומפריע לו ביצירתו. הנערה הנחלמת מופיעה בטעות בגלל סיבוך בחוטי הטלפון, מופיעה בקול ולא בדמות, מפטפטת דבריהן רומנטיים ונעלמת, בלתי-מושגת לנצח, עם תיקון הקווים.

רבה חיבתו של י. האורחי לרעיונות ולסמלים, אלא שרעיונותיו פשטניים כלשהו וסמליו גסים כלשהו. מה שיש בדרך-כלל במחזה מלבד רעיונות וסמלים, דומה שהוא לוקה כאן בחסר רציני.

ד. ג.

שנאמר בשיר „דור“: „שלוש אתונות עלו בצל / שלוש אגדות עייפות מאד“ (ע' 72). ומי אשם במותן של הללו בלאות נוראה זו? גם על כך משיב בךשאלו דברים ברורים, על אף צעיפי גוסס וסגנון:

אם הייתי גור־אריה

או נמר בעיר

הייתי מכלה ראשון

את זנב האריות

ואת הזהיר שבמלחכי פנפה.

מ. ג.

הטלפון נותק

מחזותיו של יהודה האורחי הם מגמתיים. הוא מביע רעיונות והאמצעים האמנותיים הם לו שניים-במעלה. הרעיונות בספרון זה הם מקובלים, רעיונות ברוח זמננו: משהו מהאקזיסטנציאליזם, קצת פסימיות, קריאת תגר על שממון החיים, חוסר-מוצא. מלבד הרעיונות עומדים לרשותו של האורחי סממנים רבים שהדרמטורגיה המודרנית מצרית בהם (ואין לערוב „סממנים“ באמצעים אמנותיים): הוא משתמש הרבה בטישטוש בין דמיון ומציאות, בהבעת הרעיונות על ידי שיחות או נאומים המופנים אל הקהל, נאומים בנימה לירית-מודרנית-נוגה-לא איכ"פתית-צינית כביכול-מפתיעה כלשהו; אולם יותר מכל הוא משתמש בסמלים. תחנת-הרכבת, הטלפון, בנייה-האדם — כולם מסמלים רעיונות, השקפות ומצבים ליריים ופילוסופיים.

ב„המעייין ליד תחנת-הרכבת“ מבטא י. ה. רעיון נאה על הפורה להתעכב, לא להגיע למטרה, לאחר את הרכבת. לגודל הצער טרח י. ה. לממש ולהסביר את רעיונו ביתר שאת, ועל כן בדה גורם חיצוני לכורח זה: מעין-קסמים שהשותה ממימיו מתפשף מיד, נשאר בתחנה, ומכאן ולהבא מאחר יום-יום לרכבת. הבעיה הובררה. הכורח הפך אונס. „החתול של השכן“ מספר על חיים שוממים

• יהודה האורחי: הטלפון נותק; שלושה מערכונים; ספריית מחזות בהוצאת „תרבות וחינוך“, 1960; 83 עמ'.

ספרי שירה חדשים

מפת ערב

מאת

גבריאל פרייל

קובץ שירים של אחד מטובי המשוררים בני זמננו

המחיר 3.75 ל"י

•

בין חופים נסתרים

מאת

ישראל אפרת

שירים המצטיינים במקורותם ועוז ביטויים המחיר 3.25 ל"י

הוצאת דביר